アルメニアにおける染織文化遺産保存修復ワークショップ 2017-2019 事業報告

«Հայաստանում Գործվածքի Մշակութային Ժառանգության
Վերականգնում և Պահպանում»
Թեմայով Սեմինարներ
2017-2019թթ.
Ծրագրի Հաշվետվություն

Workshop on the Conservation of Textile Heritage in Armenia 2017-2019 Project Report

東京文化財研究所
Independent Administrative Institution National Institutes for Cultural Heritage
Tokyo National Research Institute for Cultural Properties

アルメニアにおける染織文化遺産保存修復ワークショップ
2017-2019
事業報告

«Հայաստանում Գործվածքի Մշակութային Ժառանգության Վերականգնում և Պահպանում» Թեմայով Սեմինարներ
2017-2019թթ.
Ծրագրի Հաշվետվություն

Workshop on the Conservation of Textile Heritage in Armenia, 2017-2019
Project Report

独立行政法人国立文化財機構　東京文化財研究所
Անկախ Վարչական Հաստատություն
Տոկիոյի Մշակութային Արժեքների Ազգային Հետազոտական Ինստիտուտ

2019

Workshop on the Conservation of Textile Heritage in Armenia 2017-2019

International cooperation in heritage conservation between the Republic of Armenia and Japan began in 2010 when the Japan Consortium for International Cooperation in Cultural Heritage conducted a survey in Armenia to grasp the needs in heritage cooperation between the two countries. Following this survey, in 2011, the Tokyo National Research Institute for Cultural Properties (TNRICP) made an agreement with the Ministry of Culture of Armenia, and conducted a three-year workshop on research, conservation and restoration of archeological metal materials. In January 2013, then the Vice Minister of Culture Alev Samuelyan was invited to TNRICP through an invitation program of the Ministry of Culture, to give a lecture on Armenian Heritage. As a different program from TNRICP, Makoto Arimura (then visiting researcher of TNRICP), Ishii and Yokoyama organized a Japan Foundation Workshop on Textile Conservation at the History Museum of Armenia (2011-2014). In such a way, the two countries have been building up a good relationship through exchange of experts in the heritage sector. The agreement between TNRICP and the Ministry of Culture of Armenia was extended to 2019. In October 2016, Masahiko Tomoda and Masashi Abe of TNRICP and Yokoyama were dispatched to Armenia for discussion, and in consultation with the Ministry of Culture, Scientific Research Center for the Historical and Cultural Heritage, and the Museum of Mother See of Holy Etchmiadzin, textile conservation became the theme for further cooperation. The timing was in fact very timely for Armenia: in 2017, the Scientific Research Center was granted with analytical and conservation equipment from Japan to advance study in archaeological material and conservation. Methodologies presented at the textile conservation workshops were immediately taken up Armenian conservators and incorporated in conserving an important flag (gonfalon) belonging to Mother See of Holy Etchmiadzin. It was displayed at the exhibition “Armenia!” held at the Metropolitan Museum of Art in New York (September 2018-January 2019). The two countries are in a stage of further development in their relationship in advancing academic activities in heritage preservation.

The workshops was conducted in September 2017, June 2018 and October 2019, each for the duration of two weeks. The subjects covered were microscopic analysis of fiber, chemical identification of natural dyes, fabric structure analysis, conservation dyeing and support stitching, wet cleaning archaeological fabric, documentation and storage. The course was led by Hiroo Kansha of TNRICP in cooperation with textile conservation experts Mie Ishii of Saga University and Midori Yokoyama of NHK Bunka center, Saitama. Fourteen Armenian conservation professionals and archaeologists attended from seven leading institutions; the Scientific Research Center for the Historical and Cultural Heritage, Museum of Mother See of Holy Etchmiadzin, History Museum of Armenia, National Gallery of Armenia, Erebuni Historical and Archaeological Museum, Institute of Archaeology and Ethnography and Research Center for Restoration of Mural Paintings. We hope that our friendship has tightened through our cooperation.

Tokyo National Research Institution for Cultural Properties, 2019

ごあいさつ

2014 年 5 月に、「アルメニア共和国文化省と日本国独立行政法人国立文化財機構東京文化財研究所の間の文化遺産保護のための協力に関する合意書」が締結されました。この合意に基づく共同活動の一環として、2017 年度から 2019 年度にかけて、アルメニアにおける染織文化遺産の保存修復専門家育成事業を実施しました。各年 1 回ずつ計 3 回のワークショップをアルメニア歴史文化遺産科学研究センターおよびエチミアジン大聖堂付属博物館にて開催し、日本から派遣された講師の指導のもと、アルメニアの研修生たちが染織文化遺産の保存修復について学びました。

アルメニアの属するコーカサス地方はアジアとヨーロッパとの結節点とも呼ぶべき地域で、周囲から様々な影響を受けつつ、独自の文化が生み出されてきました。そのコーカサス地方のほぼ中心に位置するアルメニアでは、アレニ洞窟遺跡から「世界最古の靴」とも呼ばれる銅石器時代（紀元前 4 千年紀前半）の革靴が 2008 年に出土して以降、にわかに考古染織品に対する関心が高まっています。さらに、アルメニアは 301 年に世界で最も早くキリスト教を国教とした国であり、エチミアジン大聖堂には古来より受け継がれてきた典礼服飾品が数多く保管されています。

今回の共同事業では、このような染織文化遺産に用いられている材料や技法の基礎的な分析手法や適切な保存・修復の方法について、アルメニア国内の博物館や美術館に所属する専門家を対象に技術移転を行いました。参加した皆さんが、研修を通じて身に付けた知識や技術を活かし、アルメニアの文化遺産保護のために今後ますます活躍されることを期待しています。

最後になりましたが、本事業の実施にご協力いただきましたアルメニア共和国教育科学文化スポーツ省、歴史文化遺産科学研究センター、エチミアジン大聖堂付属博物館、日本国文化庁をはじめとする関係諸機関、講師を務めてくださった先生方および関係各位にあらためて感謝申し上げます。

独立行政法人国立文化財機構
東京文化財研究所
文化遺産国際協力センター長
友田正彦

Ողջույնի խոսք

2014թ մայիսին կնքվեց «ՀՀ մշակույթի նախարարության և Ճապոնիայի անկախ վարչական հաստատություն Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի միջև մշակութային ժառանգության պահպանությանն ուղղված համագործակցության համաձայնագիրը»: Այս համաձայնագրի հիման վրա, որպես համատեղ գործունեության մի մաս, 2017-2019 թթ. Հայաստանում իրականացվեց գործվածքի մշակութային ժառանգության վերականգնման և պահպանման մասնագետների կրթման ծրագիր: 3 տարի՝ տարեկան 1 անգամ, Հայաստանի պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոնում և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններում անցկացվեցին սեմինարներ, որտեղ Ճապոնիայից գործուղված դասախոսների ղեկավարությամբ սեմինարների մասնակիցները գիտելիքներ ձեռք բերեցին գործվածքի մշակութային ժառանգության վերականգնման և պահպանման վերաբերյալ:

Կովկասյան տարածաշրջանը, որին պատկանում է Հայաստանը, իիրավի պետք է կոչել Ասիայի և Եվրոպայի միջև հանգույց, որը, շրջապատից զանազան ազդեցություններ կրելով հանդերձ, ծնել է յուրահատուկ մշակույթ: Կովկասի գրեթե սրտում տեղակայված Հայաստանում՝ Արենիի քարայրից 2008թ. «աշխարհում ամենահին կոշիկ» կոչվող (մ.թ.ա. 4-րդ հազարամյակի առաջին կես) կաշվե կոշիկը գտնելուց հետո հնագիտական տեքստիլի հանդեպ հետաքրքրությունը հանկարծակի աճեց:

Ավելին, Հայաստանն առաջին երկիրն է, որ 301թ. ընդունել է քրիստոնեությունը որպես պետական կրոն, և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում պահվում են հնուց փոխանցված բազմաթիվ եկեղեցական հանդերձներ և զարդարանքներ:

Այս ծրագրի ընթացքում իրականացվեց հմտությունների փոխանցում Հայաստանի թանգարաններում և պատկերասրահներում աշխատող մասնագետներին՝ գործվածքի մշակութային ժառանգության համար օգտագործվող նյութերին, տեխնիկայի վերլուծության հիմնական եղանակներին, վերականգնման և պահպանման մեթոդներին ծանոթացնելու միջոցով: Ակնկալում եմ, որ մասնակիցները կկիրառեն սեմինարների ժամանակ յուրացրած գիտելիքներն ու հմտությունները և այսուհետ էլ ավելի եռանդուն գործունեություն կծավալեն Հայաստանի մշակութային ժառանգության պահպանության գործում:

Եվ վերջում ուզում եմ երախտագիտությունս հայտնել այս ծրագրի իրականացման համար ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությանը, Հայաստանի պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոնին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններին, Ճապոնիայի մշակույթի գործակալությանն ու հարակից հաստատություններին, սեմինարների ուսուցիչներին և բոլոր մասնակիցներին:

Անկախ Վարչական Հաստատություն
Տոկիոյի Մշակութային Արժեքների Ազգային Հետազոտական Ինստիտուտի
Մշակութային Ժառանգության Ոլորտում Միջազգային Համագործակցության Կենտրոն
Կենտրոնի ղեկավար Մասահիկո Տոմոդա

1. はじめに

アルメニア共和国と日本の文化遺産保護の協力関係は、平成22(2010)年に文化遺産国際協力コンソーシアムが同国において相手国調査を実施したことに始まる[1)]。平成23（2011）年には「アルメニア共和国文化省と日本国独立行政法人国立文化財機構東京文化財研究所の間の文化遺産保護のための協力に関する合意書」が締結された。これに基づいて東京文化財研究所（以下、東文研）とアルメニア歴史博物館は、平成23年から3か年にわたり、同館が所蔵する金属考古資料の保存修復、調査研究およびそれに係る人材育成と技術移転に関する共同事業を行った[2)]。またこの関連で、平成24（2012）年2月には同館のエレナ・アトヤンツ保存修復室長（当時）が来日し、アルメニアの青銅器文化と考古遺物の保存について東文研で講演を行った。さらに、平成25（2013）年1月には文化庁外国人芸術家・文化財専門家招聘事業を通じてアルメニア共和国文化省アレヴ・サミュエルヤン副大臣（当時）を招聘し、東文研にて講演会が開催された。

一方、これと並行して、東文研文化遺産国際協力センター有村誠特別研究員（当時）、石井、横山らは、国際交流基金とアルメニア歴史博物館の共催による「アルメニア歴史博物館における染織品保存修復ワークショップ」を、平成23年度から平成25 (2013) 年度にかけて実施した[3, 4)]。このように両国は、文化遺産の保護を通じた人的交流を通じて良好な友好関係を築いてきた。

その後、アルメニア文化省と東文研との協力合意は更新され、2019年度末まで継続することが決まった。これを受けて東文研は、平成28(2016)年に文化遺産国際協力センター友田正彦保存計画研究室長(当時)、安倍雅史研究員、横山をアルメニアへ派遣し、歴史文化遺産科学研究センター、エチミアジン大聖堂付属博物館ほかにて、支援ニーズ等に関する聞き取りをおこなった。その結果、染織文化遺産の保存修復分野における人材育成を、東文研協力事業として実施することが決定した。

研修が実施された時期はたしかにアルメニアが文化遺産分野の人材育成を必要としているタイミングであった。エチミアジン大聖堂付属博物館では、重要な15世紀の刺繍の旗（表面にはイエス・キリストとマタイ、マルコ、ルカ、ヨハネの四福音者、裏面には301年にキリスト教を国教とした際のアルメニア王ティリダテス3世、啓蒙者グレゴリウス、聖女リプシメが描かれる）を、ワークショップを通じて修復し、2018年9月にニューヨークのメトロポリタン美術館で開催された大規模なアルメニア美術の展覧会「Armenia!」へ出品した。作品のキャプションには日本の協力により修復されたという解説が付され、両国の協力成果を広く知ってもらう機会となった。さらに日本政府は、平成29（2017）年度に、一般文化無償資金協力に基づく「歴史文化遺産科学研究センター考古学資料修復・保存機材整備計画」として、考古出土遺物の分析機器を供与することを決定している。このように両国は、文化遺産の保護とその研究活動をより高度な段階へ進めていく状況にある。

---

1) 原本知実編「平成22年度文化遺産国際協力コンソーシアム相手国調査アルメニア共和国調査報告書」文化遺産国際協力コンソーシアム、平成22（2010）年

2) 東京文化財研究所文化遺産国際協力センター『平成26年度業務報告書　アルメニアおよびコーカサス諸国等における文化遺産保護に関する拠点交流事業』東京文化財研究所、平成27（2015）年

3) 石井美恵、有村誠、横山翠「アルメニア歴史博物館における染織品保存修復ワークショップ2011－2014事業報告」国際交流基金、平成26（2014）年

4) 石井美恵、横山翠「アルメニア正教会エチミアジン大聖堂付属博物館における染織文化財の調査と保存」（財）美術工芸振興佐藤基金研究助成報告書、平成26（2014）年

1. Նախաբան

Հայաստանի Հանրապետության և Ճապոնիայի մշակութային ժառանգության պահպանությանն ուղղված միջազգային համագործակցությունը սկսվել է 2010թ., երբ մշակութային ժառանգության միջազգային համագործակցության ճապոնական կոնսորցիումը երկու երկրներում գործընկեր երկրի վերաբերյալ ուսումնասիրություն անցկացրեց[1)]: 2011թ-ին կնքվել է «ՀՀ մշակույթի նախարարության և անկախ վարչական հաստատություն Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի միջև մշակութային ժառանգության պահպանությանն ուղղված համագործակցության համաձայնագիրը»: Այդ համաձայնագրի հիման վրա Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտը և Հայաստանի պատմության թանգարանը 2011թ-ից սկսած՝ 3 տարի անցկացրել են թանգարանում պահվող հնագիտական նյութերի վերականգնման և պահպանման, ուսումնասիրման և հետազոտման, դրանց հետ աշխատող մարդկային ռեսուրսների կրթման և հմտությունների փոխանցման համատեղ ծրագիր[2)]: Այս առիթով 2012թ. փետրվարին Հայաստանի պատմության թանգարանի վերականգնման և պահպանման բաժնի վարիչ (այդ ժամանակ) Ելենա Աթոյանցը այցելել է Ճապոնիա և Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտում ներկայացրել է Հայաստանի բրոնզե իրերի մշակույթն ու հնագիտական իրերի պահպանությունը: Ավելին, 2013թ. հունվարին մշակույթի հարցերով զբաղվող գործակալության՝ արտասահմանցի արվեստագետներին և մշակութային արժեքների մասնագետներին հրավիրելու ծրագրով Ճապոնիա է այցելել ՀՀ մշակույթի փոխնախարար (այդ ժամանակ) Արև Սամուելյանը և դասախոսություն կարդացել Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտում:

Սրան զուգահեռ, Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի մշակութային ժառանգության ոլորտում միջազգային համագործակցության կենտրոնի հատուկ գիտաշխատող (այդ ժամանակ) Մակոտո Արիմուրան, Միե Իշիին և Միդորի Յոկոյաման, 2011- 2013թթ. իրականացրեցին «Հայաստանի պատմության թանգարանում տեքստիլի վերականգնման և պահպանման սեմինարներ», որի համակազմակերպիչներն էին Ճապոնական հիմնադրամը և Հայաստանի պատմության թանգարանը[3, 4)]: Այսպես երկու երկրները, մշակութային ժառանգության պահպանությանն ուղղված մարդկանց շփման միջոցով բարեկամական լավ հարաբերություններ կերտեցին:

Հետագայում Հայաստանի մշակույթի նախարարության և Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի միջև համագործակցության համաձայնագիրը թարմացվեց մինչև 2019թ., և Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտը 2016թ. Հայաստան գործուղեց մշակութային ժառանգության ոլորտում միջազգային համագործակցության կենտրոնի ղեկավար Մասահիկո Տոմոդային (այդ ժամանակ), գիտաշխատող Մասաշի Աբեին և Միդորի Յոկոյամային, որոնք այցելեցին Հայաստանի պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններ և այլն, և հետաքրքրվեցին, թե ինչպիսի աջակցություն է անհրաժեշտ: Արդյունքում որոշվեց գործվածքի մշակութային ժառանգության վերականգնման և պահպանման ոլորտում մարդկային ռեսուրսների կրթման ծրագիր իրականացնել:

Դասընթացն անցկացվեց այնպիսի ժամանակ, երբ Հայաստանի մշակութային ժառանգության ոլորտի մարդկային ռեսուրսներին իսկապես ուսուցում էր անհրաժեշտ:

Մայր Աթոռ Սբ. Էջմիածնի թանգարանում, կիրառելով դասընթացներից ձեռքբերված գիտելիքներն ու հմտությունները, վերականգնվեց 15-րդ դարի կարևոր ասեղնագործ խաչվառ (դիմերեսին Քրիստոսն ու չորս ավետարանիչները՝ Սբ. Մաթևոս, Սբ. Մարկոս, Սբ. Ղուկաս և Սբ. Հովհաննես, իսկ դարձերեսին՝

表　祝福するキリストと四福音者のシンボル（マタイ：翼を持った人、マルコ：翼を持ったライオン）、ルカ（翼をもった雄牛）、ヨハネ（鷲）のシンボル）

裏　王トラド、聖グレゴリウス、聖ヒリプシメ
King Trad, Gregory the Illuminator, St. Hrip'simé
アルメニアをキリスト教化した人物

エチミアジン大聖堂所蔵 1488 年制作の旗：修復前の状態（1980 年代撮影）

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի համար շատ կարևոր ասեղնագործ խաչվառ՝ 1488թ.գրությամբ:

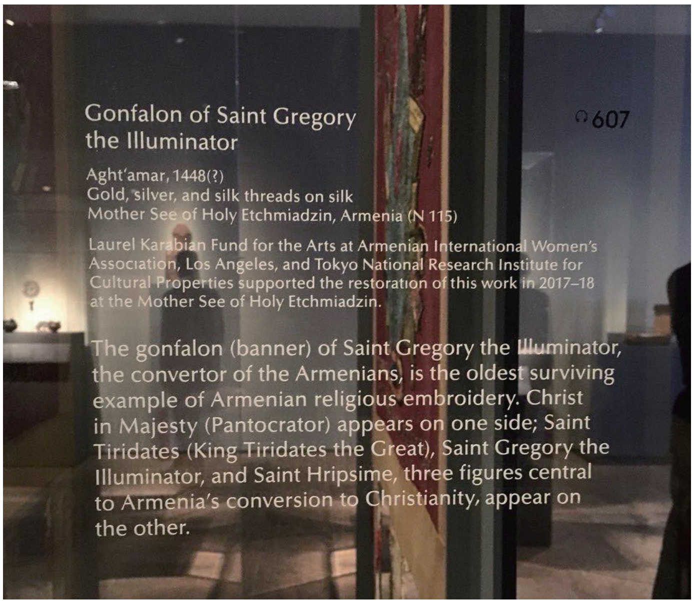

メトロポリタン美術館に展示された旗のキャプションには、東京文化財研究所との協力事業によって修復されたことが明記された（マルジャン・ペトロスヤン撮影）。

Մետրոպոլիտեն թանգարանում ցուցադրված խաչվառի մասին բացատրության մեջ նշված էր, որ խաչվառը վերականգնվել է Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի օժանդակությամբ (լուսանկարը Մարջան Պետրոսյանի)

Տրդատ 3-րդ արքան, սբ. Գրիգոր Լուսավորիչը և սբ. Հռիփսիմեն), որը 2018թ. սեպտեմբերին ցուցադրվեց Նյու Յորքի Մետրոպոլիտեն թանգարանում անցկացվող «Armenia!» հայկական արվեստի մեծամասշտաբ ցուցահանդեսին: Ցուցանակի վրա ներկայացված էր, որ խաչվառը վերականգնվել է Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի օժանդակությամբ, ինչն առիթ հանդիսացավ, որպեսզի երկու երկրների համագործակցության արդյունքները լայնորեն ճանաչվեն: Ավելին, Ճապոնիայի կառավարությունը 2017թ-ին կնքված «Հնագիտական գտածոների վերականգնման և պահպանման համար սարքավորումների բարելավման ծրագիր» մշակութային ընդհանուր դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակներում որոշեց հնագիտական գտածոների վերլուծության և վերականգնման համար սարքավորումներ տրամադրել: Այս եղանակով երկու երկրները առավել բարձր մակարդակ են տեղափոխում մշակութային ժառանգության պահպանության և դրանց հետազոտման գործունեությունը:

---

1) «2010թ. մշակութային ժառանգության միջազգային համագործակցության ճապոնական կոնսորցիումի կողմից գործընկեր երկրի՝ ՀՀ ուսումնասիրության հաշվետվություն», խմբագրված Հարամոտո Տոմոմիի կողմից, մշակութային ժառանգության միջազգային համագործակցության ճապոնական կոնսորցիում, 2010թ. (ճապոներեն):
2) Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի մշակութային ժառանգության ոլորտում միջազգային համագործակցության կենտրոն, «Հայաստանում և Կովկասյան երկրներում մշակութային ժառանգության պահպանմանն ուղղված միջազգային համագործակցային կապերի հաստատման ծրագիր, 2015թ. աշխատանքի հաշվետվություն», Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտ, 2015թ. (ճապոներեն):
3) Միե Իշիի, Մակոտո Արիմուրա, Միդորի Յոկոյամա «Հայաստանի պատմության թանգարանում տեքստիլի վերականգնման և պահպանման 2011-2014թթ. սեմինարների աշխատանքների հաշվետվություն», Ճապոնական հիմնադրամ, 2014թ. (ճապոներեն):
4) Միե Իշիի, Միդորի Յոկոյամա «Հայ առաքելական եկեղեցու Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններում գործվածքի մշակութային արժեքների ուսումնասիրում և պահպանում», Արվեստի և արհեստի խթանման Սատո հիմնադրամի հետազոտական դրամաշնորհային ծրագրի հաշվետվություն, 2014թ. (ճապոներեն):

2. ワークショップの概要

上述のアルメニア文化省と東文研の協力合意に基づき、アルメニアの文化財保存の専門職に対する染織品の保存修復技術の向上および定着を目的に、平成 29（2017）年度から 3 か年にわたり、アルメニア共和国にてワークショップを実施した。事業実施にあたってはアルメニア文化省と東文研との間で単年毎に覚書を取り交わし、ワークショップの際には歴史文化遺産科学研究センターとエチミアジン大聖堂付属博物館に協力を依頼し、会場としても使用した。

平成 29（2017）年 9 月、平成 30（2018）年 6 月、令和元（2019）年 10 月の計 3 回、各 2 週間のワークショップにはアルメニア国内の 7 機関から 14 名の専門家が参加した。歴史文化遺産科学センターでは、考古学者、考古遺物保存修復士、壁画保存修復士、絵画保存修復士など多分野の専門家を対象に、考古染織品の記録、素材の分析診断、出土遺物の洗浄、収蔵の理論と実習を行った。エチミアジン大聖堂博物館では、染織品保存修復士を対象にマスタークラスとして、祭礼染織品の高度な修復法の実習を行った。

本事業では、3 年間を通じて同一の研修生を対象に基礎的な内容から発展的なものまで段階的な講義と実習を行うことで、前年に学習した内容を踏まえて体系的に知識や技術を積み上げていくことを目指した。さらに、アルメニアを代表する複数の文化財保存関係機関から専門家が参加したことにより、本事業の内容が同国内へ広く波及する効果も期待される。そして何より、日本人とアルメニア人とが、3 年間という時間を通じてお互いをよく知り、絆を深め、信頼関係を築いて、友人になれたことは、文化遺産を通じた国際協力の大きな成果である。事業は終了するが、アルメニアと日本の友好関係が将来にわたって続いていくことは間違いない。

2. Սեմինարների ընդհանուր նկարագիրը

Հիմնվելով Հայաստանի մշակույթի նախարարության և Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի միջև կնքված վերոհիշյալ համաձայնագրի վրա, Հայաստանի մշակութային արժեքների պահպանման ոլորտում տեքստիլի վերականգնման և պահպանման հմտությունների բարելավման և ամրապնդման նպատակով՝ 2017թ-ից սկսած՝ 3 տարի Հայաստանի Հանրապետությունում սեմինարներ են իրականացվել: Ծրագրի իրականացման նպատակով Հայաստանի մշակույթի նախարարության և Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի միջև ամեն տարի հուշագիր է ստորագրվել, իսկ սեմինարների անցկացման համար ինստիտուտը համագործակցության խնդրանքով դիմել է Հայաստանի պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոնին և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններին, որոնք տրամադրել են սեմինարների անցկացման վայրը:

3 անգամ՝ 2017թ. սեպտեմբերին, 2018թ. հունիսին և 2019թ. հոկտեմբերին, յուրաքանչյուրը 2 շաբաթ տևողությամբ սեմինարներին 14 մասնագետ է մասնակցել Հայաստանի 7 հիմնարկներից: Հայաստանի պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոնում հնագետների, հնագիտական գտածոների վերականգնողների, որմնանկարների վերականգնողների, կտավների վերականգնողների և այլ մասնագետների համար անցկացվել են հնագիտական տեքստիլի մասին տվյալների գրանցման, նյութի վերլուծության, հողից դուրս եկած գտածոյի լվացման և պահման տեսական և գործնական աշխատանքներ: Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարանում տեքստիլի վերականգնման և պահպանման մասնագետների համար մաստեր կլաս է անցկացվել, որի ժամանակ ուսուցանվել են եկեղեցական հանդերձների վերականգնման առաջադեմ մեթոդներ:

Սույն ծրագրի նպատակն էր համակարգված գիտելիքներ և հմտություններ կուտակելը՝ 3 տարվա ընթացքում միևնույն մասնակիցների համար հիմնական բովանդակությունից մինչև առաջադեմ հմտությունների վերաբերյալ հաջորդական դասախոսություններ և գործնական աշխատանքներ անցկացնելու միջոցով՝ հիմնվելով նախորդ տարի սովորած բովանդակության վրա: Ավելին, ակնկալվում է, որ Հայաստանը ներկայացնող մշակութային արժեքների պահպանմանն առնչվող հիմնարկներից մասնակցած մասնագետների միջոցով սույն ծրագրի բովանդակությունը կտարածվի երկրի ներսում: Եվ այն, որ ճապոնացիներն ու հայերը երեք տարվա ընթացքում լավ ճանաչեցին միմյանց, ամուր կապ հաստատեցին, կառուցեցին վստահության վրա հիմնված հարաբերություններ և ընկերացան, մշակութային ժառանգության ոլորտում միջազգային համագործակցության համար մեծ արդյունք է: Ծրագիրն ավարտվում է, սակայն Հայաստանի և Ճապոնիայի միջև բարեկամական հարաբերություններն այսուհետ անկասկած կշարունակվեն:

3. 主催・協力機関

東京文化財研究所
Tokyo National Research Institute for Cultural Properties, Japan
アルメニア共和国文化省
Ministry of Culture, Republic of Armenia（2017、2018 年）
アルメニア共和国教育科学文化スポーツ省
Ministry of Education, Science, Culture and Sports, Republic of Armenia（2019 年）

歴史文化遺産科学研究センター
Scientific Research Center for Historical and Cultural Heritage
所長：ティグラン・シモニヤン Tigran SIMONYAN
Pavstos Buzandi St. 1/3 Building 7th Floor
0010 Yerevan, Republic of Armenia
Tel. (+374) 10 52 66 18

エチミアジン大聖堂付属博物館
Museum of the Mother See of Holy Echmiadzin
館長：アソギク・カラペチャン Asoghik KARAPETYAN
1101 Vagharshapat. Republic of Armenia
Tel. (+374) 10 51 71 10

4. 講師、通訳

講師
間舎裕生（東京文化財研究所文化遺産国際協力センターアソシエイトフェロー、西アジア考古学）
石井美恵（佐賀大学芸術地域デザイン学部准教授、東京文化財研究所客員研究員、染織品保存修復科学）
横山　翠（NHK 文化センター講師、刺繍、染織品修復）

通訳（日本語―アルメニア語）
リリット・ハンスルヤン Lilit KHANSULYAN
シュシャン・ハコブヤン Shushan HAKOBYAN
アンナ・ハフヴェルジャン Anna HAKHVERDYAN

3. Իրականացնող և համագործակցող կառույցներ

Տոկիոյի Մշակութային Արժեքների Ազգային Հետազոտական Ինստիտուտ, Ճապոնիա
ՀՀ Մշակույթի Նախարարություն (2017, 2018թթ.)
ՀՀ Կրթության, Գիտության, Մշակույթի և Սպորտի Նախարարություն (2019թ.)

Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն
Տնօրեն՝ Սիմոնյան Տիգրան
Փավստոս Բուզանդի փող., 1/3 շենք, 7-րդ հարկ
0010 Երևան, ՀՀ
Հեռ.(+374) 10 52 66 18

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններ
Տնօրեն՝ Հայր Ասողիկ Կարապետյան
1101 Վաղարշապատ, ՀՀ
Հեռ. (+374) 10 51 71 10

4. Ուսուցիչներ

Ուսուցիչներ

- Հիրո Կանշա (Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի մշակութային ժառանգության ոլորտում միջազգային համագործակցության կենտրոնի գիտաշխատող, արևմտյան Ասիայի հնագիտություն)
- Միե Իշիի (Սագա համալսարանի արվեստի և տարածաշրջանային դիզայնի ֆակուլտետի դոցենտ, Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի հրավիրված գիտաշխատող, Տեքստիլի վերականգնման և պահպանման գիտություն)
- Միդորի Յոկոյամա (NHK մշակույթի կենտրոնի դասախոս, ասեղնագործություն, տեքստիլի վերականգնում)

Թարգմանիչներ (ճապոներեն-հայերեն)

- Խանսույան Լիլիթ
- Հակոբյան Շուշան
- Հախվերդյան Աննա

5. 参加者

＜アルメニア国立歴史博物館＞
マロ・ハルトゥニヤン Maro HARTUNYAN（染織品保存修復士）
ハスミク・ハチャトゥルヤン Hasmik KHACHATRYAN（絨毯保存修復士）

＜エチミアジン大聖堂付属博物館＞
マルジャン・ペトロスヤン Marjan PETROSYAN（染織品保存修復士）

＜歴史文化遺産科学研究センター＞
エレナ・アトヤンツ Elena ATOYANTS（考古金属遺物保存修復士）
リアナ・ジャマゴルツヤン Liana ZHAMAGORTSYAN（考古金属遺物・土器保存修復士）
アリナ・グリゴルヤン Arina GRIGORYAN（考古遺物保存修復士）
シラヌシュ・ハリクヤン Shiranush HKALIKYAN（考古遺物保存修復士）
メリー・サファルヤン Meri SAFARYAN（考古学者）

＜アルメニア国立美術館＞
リリット・ハザルヤン Lilit GHAZARYAN（陶磁器保存修復士）
リリット・アハベクヤン Lilit AGHABEKYAN（応用美術研究員）

＜エレブニ博物館＞
アンナ・ガブリエルヤン Anna GABRIELYAN（考古遺物保存修復士）

＜考古学民族学研究所＞
マリアム・アミルヤン Mariam AMIRYAN（考古学者）

＜壁画修復科学研究センター＞
ゲヘツィク・ギュルジャン Geghetsik GYURJAN（壁画保存修復士）
アニ・カナニヤン Ani KANANYAN（壁画保存修復士）（2018、2019 年）

5. Մասնակիցներ

Հայաստանի Պատմության Թանգարան

Մարո Հարությունյան (տեքստիլի վերականգնող)

Հասմիկ Խաչատրյան (գորգի վերականգնող)

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններ

Մարջան Պետրոսյան (տեքստիլի վերականգնող)

Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն

Ելենա Աթոյանց (հնագիտական մետաղյա գտածոների վերականգնող)

Լիանա Ժամագործյան (խեցեղենի և հնագիտական մետաղյա գտածոների վերականգնող)

Արինա Գրիգորյան (հնագիտական գտածոների վերականգնող)

Սիրանուշ Խալիկյան (հնագիտական գտածոների վերականգնող)

Մերի Սաֆարյան (հնագետ)

Հայաստանի Ազգային Պատկերասրահ

Լիլիթ Ղազարյան (ճենապակու, խեցեղենի նկարիչ-վերականգնող)

Լիլիթ Աղաբեկյան (դեկորատիվ կիրառական արվեստի բաժնի ավագ գիտաշխատող)

Էրեբունի Պատմահնագիտական Արգելոց-Թանգարան

Աննա Գաբրիելյան (հնագիտական գտածոների վերականգնող)

Հնագիտության և Ազգագրության Ինստիտուտ

Մարիամ Ամիրյան (հնագետ)

Որմնանկարների Վերականգնման Գիտահետազոտական Կենտրոն

Գեղեցիկ Գյուրջյան (որմնանկարների վերականգնող)

Անի Քանանյան (որմնանկարների վերականգնող) (2018-2019թթ)

6. ワークショップ内容

2017 年度　第 1 回染織品保存修復研修

文化遺産保護の国際領域の紹介を通じて、アルメニアと日本が保存技術の交流をする意義を共有する。講義では染織品の保存修復の歴史、染織品の素材や制作技法を学び、保存修復技術のうち、合成染料による補強布の染色法を実習する。

9 月 11 日（月）	**歴史文化遺産科学研究センター**
11:00	開講式 アルメニア共和国文化省アレヴ・サミュエルヤン Arev SAMUELYAN 副大臣（当時）挨拶 歴史文化遺産科学研究センター ティグラン・シモニヤン所長挨拶 東京文化財研究所間舎裕生アソシエイトフェロー挨拶 通訳：リリット・ハンスルヤン、アンナ・ハフヴェルジャン
13:00-15:30	文化遺産保護概論 文化遺産保護の国際機関ユネスコ (UNESCO)、イコム（ICOM） イコム職業倫理規定の紹介 国際機関における文化遺産の保存に関する考えの共有 染織品保存修復領域の歴史
9 月 12 日（火）	**歴史文化遺産科学研究センター**
10:00-12:00	繊維から布へ、織物組織
13:00-15:30	合成染料の染色理論、染色準備、材料の計算、計量
9 月 13 日（水）	**歴史文化遺産科学研究センター**
10:00-12:00	ラナセット (含金属酸性染料)、シリアス (直接染料) を用いた染色実習
13:00-15:30	赤、青、黄の三原色による基本染織、サンプルの作成
16:00	アルメニア国立歴史博物館訪問
9 月 14 日（木）	**歴史文化遺産科学研究センター**
10:00-12:00	染色実習：染色サンプルの作成継続
13:00-15:30	継続
16:00	アルメニア国立教育大学訪問
9 月 15 日（金）	**歴史文化遺産科学研究センター**
10:00-12:00	染色 大きな布の色合わせ
13:00-15:30	継続
9 月 19 日（火）	**エチミアジン大聖堂付属博物館**
10:30	エチミアジン大聖堂付属ルーベン・セヴァク博物館テル・セヴァク・サリベキャン Ter Sevak SARIBEKYAN 館長挨拶
13:00-15:30	修復のステッチ
9 月 20 日（水）	**エチミアジン大聖堂付属博物館**
10:30-12:00	修復のステッチ継続
15:00	閉講式 参加者へ修了証書の授与 東京文化財研究所山梨絵美子副所長挨拶 エチミアジン大聖堂付属博物館アソギク・カラペチャン館長挨拶 歴史文化遺産科学研究センター ティグラン・シモニヤン所長挨拶 在アルメニア日本国大使館田口英治大使（当時）挨拶 司会：東京文化財研究所間舎裕生アソシエイトフェロー 通訳：リリット・ハンスルヤン
18:00	在アルメニア日本大使公邸訪問

6. Սեմինարների բովանդակությունը

Տեքստիլի վերականգնման և պահպանման առաջին դասընթացներ, 2017թ.

Մշակութային ժառանգության պահպանության միջազգային տիրույթի ներկայացման միջոցով Հայաստանի և Ճապոնիայի վերականգնման և պահպանման հմտությունների փոխանակման նշանակության մասին քննարկում: Դասախոսության ժամանակ ուսուցանվել է տեքստիլի վերականգնման և պահպանման պատմությունը, տեքստիլի նյութն ու պատրաստման տեխնիկան: Վերականգնման և պահպանման հմտություններից կատարվել են սինթետիկ ներկերով ամրակայող կտորի ներկման գործնական աշխատանքներ:

Սեպտեմբերի 11 (երկ.)	**Հայաստանի Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն**
11:00	Բացման արարողություն Ողջույնի խոսք. Հայաստանի մշակույթի փոխնախարար Արև Սամուելյան (այդ ժամանակ), Հայաստանի պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոնի տնօրեն Տիգրան Սիմոնյան, Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի գիտաշխատող Հիրո Կանշա
13:00-15:30	Ընդհանուր ակնարկ մշակութային ժառանգության պահպանության մասին Մշակութային ժառանգության պահպանության միջազգային կառույցներ, ՅՈւՆԵՍԿՕ (UNESCO), ԻԿՕՄ (ICOM), մասնագիտական էթիկայի կոդեքսի ներկայացում, միջազգային կառույցներում մշակութային ժառանգության պահպանմանն առնչվող մտածելակերպի ներկայացում, գործվածքի վերականգնման և պահպանման ոլորտի պատմություն:
Սեպտեմբերի 12 (երք.)	**Հայաստանի Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն**
10:00-12:00	Մանրաթելից մինչև կտոր. գործվածքի կառուցվածք
13:00-15:30	Սինթետիկ ներկերով ներկման տեսությունը, ներկման աշխատանքների պատրաստություն, նյութերի հաշվարկ և կշռում:
Սեպտեմբերի 13 (չրք.)	**Հայաստանի Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն**
10:00-12:00	Ներկման գործնական աշխատանք, Lanaset (մետաղ պարունակող թթվային ներկանյութ), Sirius (ուղղակի ներկանյութ)
13:00-15:30	Կարմիր, կապույտ և դեղին երեք հիմնական գույներով ներկում, նմուշների պատրաստում
16:00	Այցելություն Հայաստանի պատմության թանգարան
Սեպտեմբերի 14 (հնգ.)	**Հայաստանի Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն**
10:00-12:00	Ներկման գործնական աշխատանք, նմուշների պատրաստման աշխատանքների շարունակություն
13:00-15:30	Գործնական աշխատանք
16:00	Այցելություն Հայաստանի պետական մանկավարժական համալսարան

Սեպտեմբերի 15 (ուրբ.)	**Հայաստանի Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն**
10:00-12:00	Ներկում, գույնի համապատասխանեցում մեծ կտորների դեպքում
13:00-15:30	Գործնական աշխատանք
Սեպտեմբերի 19 (երք.)	**Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններ**
10:30	Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Ռուբեն Սևակ թանգարանի տնօրեն Տեր Սևակ Սարիբեկյանի ողջույնի խոսքը
13:00-15:30	Վերականգնման ժամանակ կիրառվող կարատեսակներ
Սեպտեմբերի 20 (չրք.)	**Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններ**
10:30-12:00	Վերականգնման ժամանակ կիրառվող կարատեսակներ
15:00	Փակման արարողություն մասնակիցներին վկայականների հանձնում Ողջույնի խոսք. Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի փոխտնօրեն Յամանաշի Էմիկո, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարանների տնօրեն Տեր Ասողիկ Կարապետյան, Հայաստանի պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոնի տնօրեն Տիգրան Սիմոնյան, Հայաստանում Ճապոնիայի դեսպան Էիջի Տագուչի Վարող՝ Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի գիտաշխատող Հիրո Կանշա Թարգմանիչ՝ Լիլիթ Խանսուլյան
18:00	Այցելություն Հայաստանում Ճապոնիայի դեսպանի ռեզիդենցիա

2018 年度第２回染織品保存修復研修

発掘された染織品を対象に、考古学的染織品の調査、記録法、保存修復手法を学ぶ。考古学における記録法を学び、顕微鏡を使用した繊維の鑑別、発掘後の洗浄や収蔵法を実習する。マスタークラスでは祭礼染織品を対象に、高度な補強布の染色、ステッチ補強技術を習得する。

6 月 25 日（月）	**歴史文化遺産科学研究センター**
11:00	開講式 アルメニア文化省ティグラン・ガルスティヤン Tigran GALSTYAN 副大臣（当時）挨拶 歴史文化遺産科学研究センター ティグラン・シモニヤン所長挨拶 東京文化財研究所間舎裕生アソシエイトフェロー挨拶 通訳：リリット・ハンスルヤン、シュシャン・ハコブヤン
13:00-15:30	研修の説明 ウォームアップ（折り鶴の作成） ドキュメンテーションの手法
6 月 26 日（火）	**歴史文化遺産科学研究センター**
10:00-12:00	ドキュメンテーションの手法 博物館におけるドキュメンテーションに関するケーススタディ
13:00-15:30	ロレ要塞遺跡出土繊維遺物の目視記録 レファレンス試料の採取法 実物資料の採取法、試料の保管の仕方 光学顕微鏡の説明 光学顕微鏡を用いたレファレンス試料、実物試料の観察 ドキュメンテーションシートへの結果の記入
6 月 27 日（水）	**エチミアジン大聖堂付属博物館**
10:00	エチミアジン大聖堂付属博物館アソギク・カラペチャン館長挨拶
10:30-12:00	木綿と絹染織品の補強法
13:00-15:30	補修布の準備：綿布の糊抜き（酵素処置）
6 月 28 日（木）	**エチミアジン大聖堂付属博物館**
10:00-12:00	博物館地下の修復・収蔵庫新築工事現場見学
13:00-15:30	綿布と絹布の補強法 補強布の準備方法、染織品の配置方法、待ち針、しつけ方法、ステッチの仕方 1. 綿布　平らに置いた状態で補強 2. 絹布　平らに置いた状態で補強
6 月 29 日（金）	**エチミアジン大聖堂付属博物館**
10:00-13:00	現地メディア取材対応
14:00-15:30	1. 綿布　平らに置いた状態で補強　裏の仕上げ 2. 絹布　巻いた状態で補強　補強布の準備、染織品の配置、待ち針、しつけ方法、上下のステッチ方法
7 月 2 日（月）	**エチミアジン大聖堂付属博物館**
10:00-13:00	絹布　巻いた状態で補強　補強布の準備 染織品の配置、待ち針、しつけ方法、上下のステッチ補強
14:00-15:30	エチミアジン大聖堂所蔵染織品の見学

Տեքստիլի վերականգնման և պահպանման երկրորդ դասընթացներ, 2018թ.

Աշխատելով պեղված տեքստիլի հետ, ուսուցանվել է հնագիտական տեքստիլի ուսումնասիրում, տվյալների գրանցման ձևը, վերականգնման և պահպանման եղանակները: Սովորել են հնագիտության մեջ տվյալների գրանցման ձևը, կատարել մանրադիտակի օգնությամբ մանրաթելերի նույնականացման, պեղելուց հետո լվանալու և պահելու գործնական աշխատանքներ: Մաստեր-կլասի ժամանակ ուսուցանվել են ամրակայող կտորի ներկման և ամրակայող կարի առաջադեմ հմտություններ:

Հունիսի 25, (երկ.)	**Հայաստանի Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն**
11:00	Բացման արարողություն Ողջույնի խոսք. Հայաստանի մշակույթի փոխնախարար Տիգրան Գալստյան(այդ ժամանակ) Հայաստանի պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոնի տնօրեն Տիգրան Սիմոնյան, Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի գիտաշխատող Հիրո Կանշա Թարգմանիչներ՝ Լիլիթ Խանսուլյան, Շուշան Հակոբյան
13:00-15:00	Դասընթացի նկարագրում Նախավարժանք՝ օրիգամի, կռունկի պատրաստում Գտածոյի անձնագրի կազմում
Հունիսի 26, (երք.)	**Հայաստանի Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն**
10:00-12:00	Գտածոյի անձնագրի կազմում, Թանգարանների քեյս սթադի
13:00-15:00	Լոռե Բերդից գտնված գործվածքի տվյալների գրանցում ակնադիտական զննման միջոցով, Նմուշների պատրաստման համար նմուշառման եղանակը Գտածոյից նմուշառման եղանակը, գտածոն պահելու ձևը Օպտիկական մանրադիտակի մասին բացատրություն Առարկայակիր ապակու վրա մանրաթելեր տեղադրելու գործնական աշխատանք Մանրադիտակով նմուշ-մանրաթելերի զննում, Մանրադիտակով գտածոյի զննում, Արդյունքների մուտքագրում անձնագրի թերթիկի մեջ
Հունիսի 27, (չրք.)	**Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններ**
10:00	Ողջույնի խոսք տնօրեն Տեր Ասողիկ Կարապետյան
10:30-12:00	Բամբակյա և մետաքսյա գործվածքների ամրակայման եղանակներ
13:00-15:00	Ամրակայող կտորի պատրաստում. օսլայի հեռացում (ֆերմենտներով մշակում)
Հունիսի 28, (հնգ.)	**Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններ**
10:00-12:00	Թանգարանի վերականգնման բաժնի և ֆոնդերի համար ընթացող շինարարական աշխատանքների հետ ծանոթացում
13:00-15:30	Բամբակյա և մետաքսյա գործվածքի ամրակայման եղանակներ Ամրակայման համար նախատեսված կտորի պատրաստման եղանակ, գործվածքի տեղակայման եղանակ, գնդասեղ, շուլալակար, կարատեսակներ 1. Բամբակյա կտոր Ամրակայում հարթ դրված վիճակում 2. Մետաքսյա կտոր Ամրակայում հարթ դրված վիճակում

7月3日（火）	**歴史文化遺産科学研究センター**
10:00-12:00	保存修復室の説明 分析調査方法の説明 調査結果を統一のフォーマットに書き直す 遺物の撮影
13:00-15:30	遺物の洗浄 ネットかけ、浄水の使用、乾燥
7月4日（水）	**歴史文化遺産科学研究センター**
10:00-15:30	遺物の洗浄、写真撮影 収蔵資材の説明 収蔵実習
7月6日（金）	**歴史文化遺産科学研究センター**
11:00-12:00	閉講式 参加者へ修了証書の授与 東京文化財研究所中山俊介文化遺産国際協力センター長（当時）挨拶 歴史文化遺産科学研究センター ティグラン・シモニヤン所長挨拶 司会：東京文化財研究所間舎裕生アソシエイトフェロー 通訳：リリット・ハンスルヤン
16:00	在アルメニア日本国大使館表敬

Հունիսի 29, (ուրբ.)	**Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններ**
10:00-13:00	Էջմիածնի հեռուստաընկերության կողմից նկարահանում
14:00-15:30	1. Բամբակյա կտոր Ամրակայում հարթ դրված վիճակում, վերջնական աշխատանքներ դարձերեսի վրա 2. Մետաքսյա կտոր Ամրակայում փաթաթած վիճակում, ամրակայման համար նախատեսված կտորի պատրաստում, գործվածքի տեղակայում, գնդասեղ, շուլալակար, վերև-ներքև ուղղությամբ կարատեսակ
Հուլիսի 2, (երկ.)	**Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններ**
10:00-13:00	Մետաքսյա կտոր Ամրակայում փաթաթած վիճակում, ամրակայման համար նախատեսված կտորի պատրաստում, գործվածքի տեղակայում, գնդասեղ, շուլալակար, վերև-ներքև ուղղությամբ կարատեսակ
14:00-15:30	Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում պահվող գործվածքների դիտում
Հուլիսի 3, (երք.)	**Հայաստանի Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն**
10:00-12:00	Վերականգնման լաբորատորիայի նկարագրություն Վերլուծության և ուսումնասիրության մեթոդների ներկայացում Ուսումնասիրության արդյունքների անցկացում միասնական ձևի մեջ Գոտածոյի լուսանկարում
13:00-15:30	Գոտածոյի լվացում Անցկացում ցանցի մեջ, զտած ջրի օգտագործում, չորացում
Հուլիսի 4, (չրք.)	**Հայաստանի Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն**
10:00-15:30	Գոտածոյի լուսանկարում լվանալուց հետո Գոտածոն պահելու համար օգտագործվող նյութերի մասին բացատրություն Գործնական աշխատանք, թե ինչպես է պետք պահել գոտածոն
Հուլիսի 6, (ուրբ.)	**Հայաստանի Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն**
11:00-12:00	Փակման արարողություն մասնակիցներին վկայականների հանձնում Ողջույնի խոսք. Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի մշակութային ժառանգության ոլորտում միջազգային համագործակցության կենտրոնի ղեկավար Շունսկե Նակայամա, Հայաստանի պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոնի տնօրեն Տիգրան Սիմոնյան Վարող՝ Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի գիտաշխատող Հիրո Կանշա Թարգմանիչ՝ Լիլիթ Խանսույան
16:00	Այցելություն Հայաստանում Ճապոնիայի դեսպանություն

03.07.18

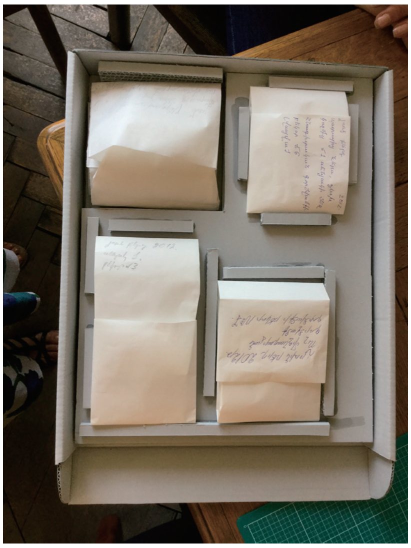

2019 年度第３回染織品保存修復研修

アルメニアの考古学的、民俗学的、祭礼染織品にみられる天然染料を対象に染色法を学び、染料の可視光および紫外光による色の観察、試薬呈色試験による布の色の変化や色の抽出から鑑別法を学ぶ。マスタークラスでは祭礼染織品の調査、記録、繊維、染料の鑑別を含めた総合的調査法を実習する。

10 月７日（月）	**歴史文化遺産科学研究センター**
11:00	開講式 歴史文化遺産科学センターティグラン・シモニヤン所長挨拶 東京文化財研究所間舎裕生アソシエイトフェロー挨拶 通訳：リリット・ハンスルヤン、シュシャン・ハコブヤン
11:30-13:00	天然染料の染色
13:30-15:30	布の準備（絞り染め）
10 月８日（火）	**歴史文化遺産科学研究センター**
10:30-12:00	アルメニアの黄色系染料２種（キバナマツムシソウ、インモータルフラワー）の染色（媒染染料）
13:00-15:30	継続
16:00	アルメニア歴史博物館訪問
10 月９日（水）	**歴史文化遺産科学研究センター**
10:30-12:00	アルメニアの赤色系染料２種（西洋あかね、コチニール）の染色（媒染染料） 染色布の退色試験
13:00-15:30	インド藍の染色（建染め染料）　絞り染め布を染色
10 月 10 日（木）	**歴史文化遺産科学研究センター**
10:30-12:00	染料の試薬呈色試験
13:00-15:30	継続
10 月 11 日（金）	**歴史文化遺産科学研究センター**
10:30-12:00	染料の退色試験評価、紫外線ライトによる蛍光観察
13:00-15:30	光学顕微鏡を使用した繊維の鑑別
16:00	在アルメニア日本国大使館表敬
10 月 12 日（土）	ロレ要塞遺跡の見学
10 月 13 日（日）	カルミル・ブルール遺跡、シェンガヴィト遺跡の見学
10 月 14 日（月）	**エチミアジン大聖堂付属博物館**
10:30	エチミアジン大聖堂付属博物館アソギク・カラペチャン館長挨拶
10:45-13:00	祭礼染織品の材質技法調査
14:00-15:30	継続
10 月 15 日（火）	**エチミアジン大聖堂付属博物館**
10:30-13:00	祭礼染織品の材質技法調査
14:00-15:30	継続
10 月 16 日（水）	**エチミアジン大聖堂付属博物館**
10:30-13:00	祭礼染織品の材質技法調査
14:00-15:30	継続
16:30	アルメニア共和国教育科学文化スポーツ省訪問 アルメニア共和国教育科学文化スポーツ省ナリネ・ハチャトゥリアン Narine KHACHATURYAN 副大臣と東京文化財研究所齊藤孝正所長の面談 通訳：リリット・ハンスルヤン

Տեքստիլի վերականգնման և պահպանման 3-րդ դասընթացներ, 2019թ.

Ուսուցանվել են հնագիտական, ազգագրական, եկեղեցական տեքստիլում հանդիպող բնական ներկերով ներկելու եղանակները, ներկի նույնականացման մեթոդները՝ ելնելով բնական կամ ուլտրամանուշակագույն լույսի ներքո գույնի զննումից, ռեագենտով գունավորման միջոցով կտորի գույնի փոփոխությունից և գույնի արտազատումից: Մաստեր կլասի ժամանակ ուսուցանվել են եկեղեցական տեքստիլի համալիր ուսումնասիրության եղանակները՝ ներառյալ ուսումնասիրում, տվյալների գրանցում, մանրաթելերի և ներկի նույնականացում:

Հոկտեմբերի 7 (երկ.)	**Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն**
11:00	Բացման արարողություն Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոնի տնօրեն Տիգրան Սիմոնյանի ողջույնի խոսքը Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի գիտաշխատող Հիրո Կանշայի ողջույնի խոսքը Թարգմանիչներ՝ Լիլիթ Խանսույան, Շուշան Հակոբյան
11:30-13:00	Ներկում բնական ներկերով
13:30-15:30	Կտորի նախապատրաստում (ճապոնական շիբորիձոմե ներկման տեխնիկա)
Հոկտեմբերի 8 (երք.)	**Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն**
10:30-12:00	Հայկական 2 տեսակի դեղին ներկանյութ (ուտիճաներկ) Ղանթափա, անթառամ ծաղիկ
13:00-15:30	Շարունակություն
16:00	Այցելություն Հայաստանի պատմության թանգարան
Հոկտեմբերի 9 (չրք.)	**Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն**
10:30-12:00	Հայկական 2 տեսակի կարմիր ներկանյութ (ուտիճաներկ) Արևմտյան տորոն, կոշինիլ Ներկված կտորի գունաթափման թեստ
13:00-15:30	Ինդիգոյով ներկում (կապտաներկ) Շիբորիձոմե ներկում
Հոկտեմբերի 10 (հնգ.)	**Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն**
10:30-12:00	Ներկի ռեագենտով գունավորման թեստ
13:00-15:30	Շարունակություն
Հոկտեմբերի 11 (ուրբ.)	**Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն**
10:30-12:00	Ներկի ռեագենտով գունավորման թեստի գնահատում, ուլտրամանուշակագույն լույսի ներքո լուսածորման զննում
13:00-15:30	Մանրաթելերի նույնականացում օպտիկական մանրադիտակի միջոցով
16:00	Քաղաքավարության այց Հայաստանում Ճապոնիայի դեսպանատուն
Հոկտեմբերի 12 (շբթ.)	Այցելություն Լոռե Բերդ հնավայր
Հոկտեմբերի 13 (կիր.)	Այցելություն Կարմիր Բլուր և Շենգավիթ հնավայրեր

10月17日(木)	エチミアジン大聖堂付属博物館
11:00-12:00	閉講式
	参加者への修了証書の授与
	歴史文化遺産科学センターティグラン・シモニヤン所長挨拶
	エチミアジン大聖堂付属博物館アソギク・カラペチャン館長挨拶
	東京文化財研究所齊藤孝正所長挨拶
	エチミアジン大聖堂博物館より日本側へ感謝状の授与
	司会：東京文化財研究所間舎裕生アソシエイトフェロー
	通訳：リリット・ハンスルヤン

Հոկտեմբերի 14 (երկ.)	**Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններ**
10:30-13:00	Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարանների տնօրեն Հայր Ասողիկ Կարապետյանի ողջույնի խոսքը Եկեղեցական գործվածքի նյութի և տեխնիկայի ուսումնասիրում
14:00-15:30	Շարունակություն
Հոկտեմբերի 15 (երք.)	**Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններ**
10:30-13:00	Եկեղեցական գործվածքի նյութի և տեխնիկայի ուսումնասիրում
14:00-15:30	Շարունակություն
Հոկտեմբերի 16 (չրք.)	**Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններ**
10:30-13:00	Եկեղեցական գործվածքի նյութի և տեխնիկայի ուսումնասիրում
14:00-15:30	Շարունակություն
16:30	Այցելություն ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Հանդիպում ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի փոխնախարար Նարինե Խաչատուրյանի հետ Թարգմանիչ՝ Լիլիթ Խանսույան
Հոկտեմբերի 17 (հնգ.)	**Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններ**
11:00-12:00	Փակման արարողություն մասնակիցներին վկայականների հանձնում Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոնի տնօրեն Տիգրան Սիմոնյանի խոսքը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարանների տնօրեն Հայր Ասողիկ Կարապետյանի խոսքը Տոկիոյի Մշակութային Արժեքների Ազգային Հետազոտական Ինստիտուտի տնօրեն Տակամասա Սաիտոյի խոսքը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարանների կողմից ճապոնական կողմին շնորհակալագրերի հանձնում Վարող՝ Տոկիոյի Մշակութային Արժեքների Ազգային Հետազոտական Ինստիտուտի գիտաշխատող Հիրո Կանշա Թարգմանիչ՝ Լիլիթ Խանսույան

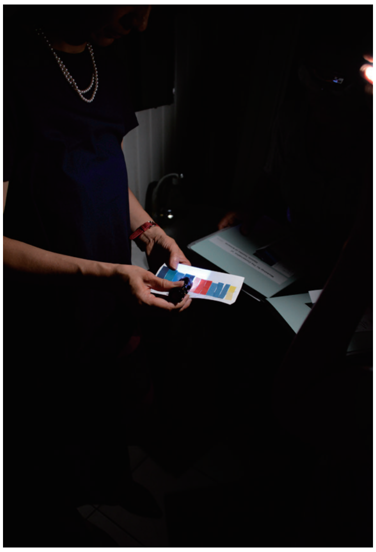

アルメニア正教会エチミアジン大聖堂付属博物館について

黒海とカスピ海との間にある内陸地域アルメニアの歴史は古い。古くから東西交通の要地であり、歴史上はじめてキリスト教を国教としたのは、この地にあった大アルメニア王国（紀元前 190 －紀元後 428 年）である。現在のアルメニア共和国の首都エレバンから西へ約２０キロの地にエチミアジン大聖堂がある。ここはキリスト教国教化とほぼ時を同じくして建造された世界最古のキリスト教会であり、アルメニア正教会の総本山だ。その文化的歴史的な価値の重要性から 2000 年に周辺教会群や遺跡とともに「エチミアジンの大聖堂と教会群ならびにズヴァルトノツの考古遺跡」としてユネスコ世界遺産に登録された。エチミアジン大聖堂の敷地は広い。まず、その中央に位置するのが大聖堂であり、地下に 4 世紀の教会の遺構がある。教会の鐘楼は 18 世紀に、宝物館は 19 世紀に造られた。宝物館には、十字架上のイエス・キリストの右脇腹を突いたとされる「ロンギヌスの槍」やアルメニア高地のアララト山に漂着したと伝わる「ノアの方舟」の木片など、誰もが興味を抱くような遺物が展示されている。敷地内には、神学校、寄宿舎、マテナダラン古文書館、美術館などが立ち並び、そこを訪れる人々のためのレストランや店などもある。

敷地内にはいくつかの博物館があるが、その中の一つは大聖堂の正面入り口の向かい、柵を隔てた庭園の奥に位置する。ガイドとともに入館が許される。そこに至るまでの雰囲気も格別だ。ガイドに案内されて入り口の門をくぐり、様々な果樹の植えられた道や広い庭を通り抜けるその先に、石造りの建物がある。これはアルメニア正教会の総主教ことカトリコスの旧居館で、現在はその一部が博物館として公開されている。博物館は２階建てだが天井が高く、ゆったりとした広い展示空間が広がる。館内には祭礼宝飾品、祭礼衣装、祭具、絵画、写本などが丁寧に展示されている。中でも金糸、銀糸、貴石や真珠で刺繍された司祭服や、壁面に飾られたインドの更紗はどれも目をみはるものばかりだ。祭礼服や装飾幕には、寄進者の名前、出身地、年代が刺繍や染色で記載されているものが多く、各時代各地域のアルメニア人コミュニティーがエチミアジンに寄進してきたことがわかる。そのため染織史の観点からも興味深いものばかりである。2020 年には博物館の地下に保存修復室が完成する予定であり、展示品のさらなる充実ぶりが期待されよう。

Հայ Առաքելական Եկեղեցու Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններ

Սև և Կասպից ծովերի միջև տեղակայված, ցամաքով շրջափակված Հայաստանը հին պատմություն ունի: Հնուց այն արևելքն արևմուտքին կապող կարևոր օղակ է հանդիսացել: Մեծ Հայքի թագավորությունը (Ք.ա190-Ք.հ.428թթ.) պատմության մեջ առաջին երկիրն էր, որ քրիստոնեությունն ընդունեց որպես պետական կրոն: Այժմյան Հայաստանի Հանրապետության մայրաքաղաք Երևանից մոտ 20կմ արևմուտքում է գտնվում Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը: Այստեղ է գտնվում աշխարհում ամենահին եկեղեցին՝ Հայ Առաքելական Եկեղեցու Մայր Տաճարը, որը կառուցվել է գրեթե նույն ժամանակ, երբ քրիստոնեությունը ընդունվել է որպես պետական կրոն: 2000թ-ին, ելնելով մշակութային և պատմական կարևորությունից, շրջակա եկեղեցիների և հնավայրի հետ միասին, որպես «Էջմիածնի Մայր Տաճար և եկեղեցիներ և Զվարթնոց Տաճարի հնավայր», այն ընդգրկվել է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի համաշխարհային ժառանգության ցուցակում: Մայր Աթոռի տարածքն ընդարձակ է. կենտրոնում տեղակայված է Մայր տաճարը, որի տակ 4-րդ դարի եկեղեցու մնացորդներ կան: Զանգակատունը կառուցվել է 18-րդ, իսկ Գանձատունը 19-րդ դարում: Գանձատանը ցուցադրված են այնպիսի մասունքներ, որ կշարժեն յուրաքանչյուրի հետաքրքրությունը, ինչպիսիք են «Սուրբ Գեղարդը», որով խոցել են խաչված Քրիստոսին, Հայկական լեռնաշխարհի Արարատ լեռան վրա հանգրվանած Նոյյան Տապանի մասունքը և այլն: Եկեղեցու տարածքում կա ճեմարան, միաբանների կացարան, Մատենադարան, պատկերասրահ, այցելուների համար նաև ռեստորան և խանութ:

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Գանձատունը գտնվում է տաճարի գլխավոր մուտքի դիմաց՝ ցանկապատով առանձնացված այգու խորքում: Մուտքը թանգարան թույլատրվում է գիդի հետ: Թանգարան տանող ճանապարհի մթնոլորտն էլ է արտասովոր: Գիդի ուղեկցությամբ, զանազան մրգատու ծառերով ընդարձակ այգու արահետով, քայլում ես դեպի քարաշեն թանգարանը: Թանգարանի շենքը երկհարկանի է, որի բարձր առաստաղի ներքո տարածվում է ընդարձակ ցուցասրահը: Ներսում խնամքով ցուցադրված են ծիսական նշանակության զարդեր, հագուստ, ծիսական պարագաներ, կտավներ, ձեռագրեր և այլն: Հատկապես հիացնում են ոսկեթել, արծաթաթել, թանկարժեք քարերով ու մարգարիտներով ասեղնագործ եկեղեցական հանդերձները, պատերի վրա ցուցադրված հինդկական քաթանները: Ծիսական շատ հագուստների և վարագույրների վրա ասեղնագործված կամ դաջված են նվիրատուների անունները, ծննդավայրը, ժամանակաշրջանը, ինչի շնորհիվ հնարավոր է իմանալ յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի և յուրաքանչյուր տարածաշրջանի հայ համայնքի՝ Էջմիածնին ընծայությունների մասին, ինչը գործվածքի պատմության տեսանկյունից անչափ հետաքրքիր է: 2020թ-ին թանգարանի նկուղային հարկում նախատեսված է ավարտին հասցնել վերականգնման և պահպանման լաբորատորիան, այնպես որ կարելի է ակնկալել ցուցանմուշների էլ ավելի բովանդակալի ցուցադրություն:

7. 広報 Լուսաբանում

本事業およびその成果は、アルメニア国内外の様々なメディアを通じて紹介された。ここにその一部を掲載する。

Սույն ծրագիրը և դրա արդյունքները ներկայացվել են հայկական և արտասահմանյան տարբեր լրատվամիջոցներով: Ստորև զետեղված են դրանց մի մասը:

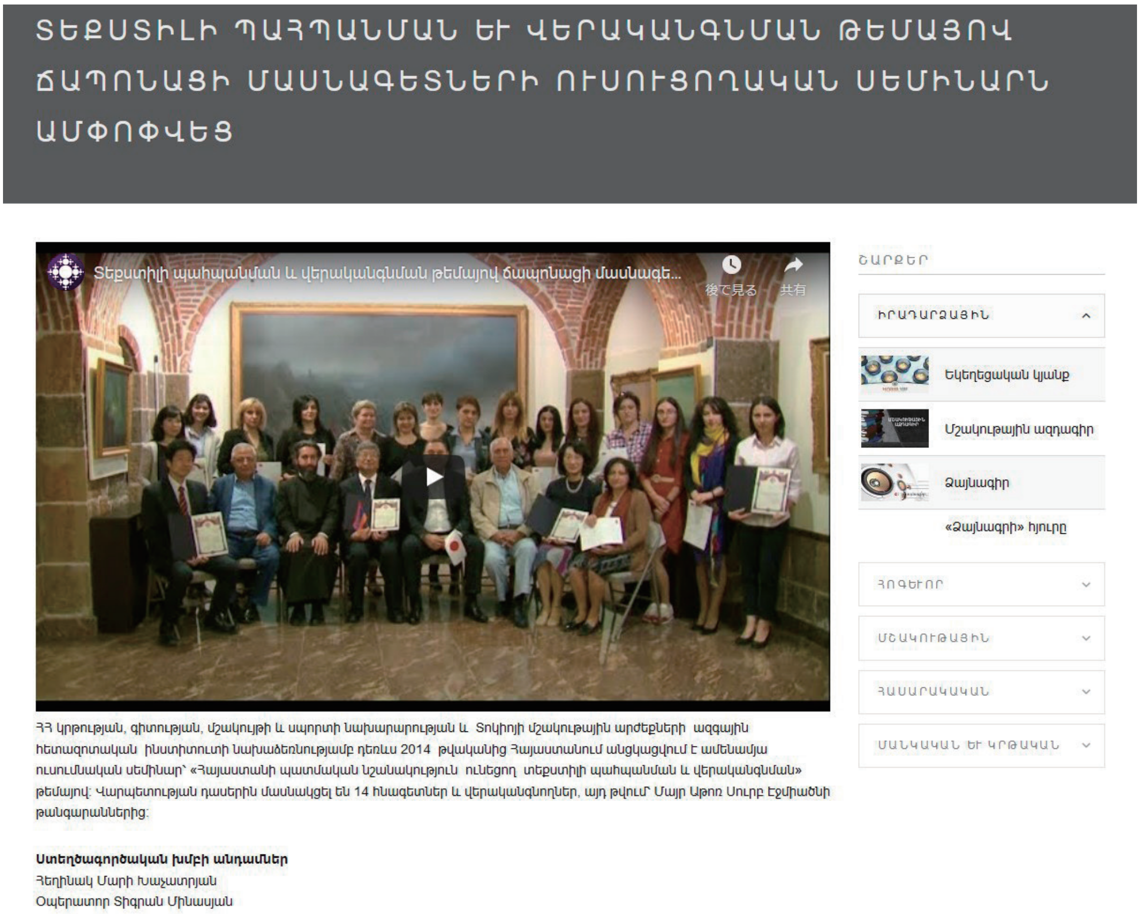
ՏԵՔՍՏԻԼԻ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԵՒ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՄԱՆ ԹԵՄԱՅՈՎ ՃԱՊՈՆԱՑԻ ՄԱՍՆԱԳԵՏՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՑՈՂԱԿԱՆ ՍԵՄԻՆԱՐԸ ԱՄՓՈՓՎԵՑ

Տեքստիլի պահպանման և վերականգնման թեմայով ճապոնացի մասնագե...
後で見る
共有

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության և Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի նախաձեռնությամբ դեռևս 2014 թվականից Հայաստանում անցկացվում է ամենամյա ուսումնական սեմինար՝ «Հայաստանի պատմական նշանակություն ունեցող տեքստիլի պահպանման և վերականգնման» թեմայով: Վարպետության դասերին մասնակցել են 14 հնագետներ և վերականգնողներ, այդ թվում՝ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի թանգարաններից:

Ստեղծագործական խմբի անդամներ
Հեղինակ Մարի Խաչատրյան
Օպերատոր Տիգրան Մինասյան

ԾԱՐՔԵՐ
ԻՐԱԴԱՐՁԱՅԻՆ
Եկեղեցական կյանք
Մշակութային ազդագիր
Ձայնագիր
«Ձայնագրի» հյուրը
ՀՈԳԵՒՈՐ
ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ
ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՒ ԿՐԹԱԿԱՆ

エチミアジンテレビで紹介された閉講式とワークショップの取り組み。

Էջմիածնի հեռուստաընկերությունը լուսաբանել է սեմինարները և փակման արարողությունը:
(http://www.shoghakat.am/am/telecasts/17780)

Armenia at the Metropolitan Museum of Art New York.
2018 年 9 月 22 日から 2019 年 1 月 13 日までニューヨークのメトロポリタン美術館で「ARMENIA!」展が開催された。
Հայաստանը Նյու Յորքի Մետրոպոլիտեն արվեստի թանգարանում
2018թ.սեպտեմբերի 22-ից մինչև 2019թ. հունվարի 13-ը Նյու Յորքի Մետրոպոլիտեն թանգարանում անցկացվեց ARMENIA! ցուցահանդեսը:
(https://www.youtube.com/watch?v=DFMuuLe6OHQ&t=17s)

Armenia ! A Major exhibition opens at the Metropolitan Museum of Art.
協力により修復された旗が 7:04 分に見られる。
Մետրոպոլիտենի արվեստի թանգարանում կբացվի «Armenia!» մեծ ցուցահանդեսը
Խաչվառը, որ վերականգնվել է ինստիտուտի օժանդակությամբ, ներկայացված է 7:04 րոպեից:
(https://www.youtube.com/watch?v=mFnbh8PEOKQ)

Armenian Art at the Metropolitan Museum
協力により修復された旗が 1:28 分に見られる。
Հայկական արվեստը Մետրոպոլիտեն թանգարանում
Ինստիտուտի օժանդակությամբ վերականգնված խաչվառը ներկայացված է 1:28 րոպեից:
(https://www.youtube.com/watch?v=mv0hlEjb96A)

Countries & Regions

- Asia
  - Southeast Asia
    - Cambodia
    - Indonesia
    - Laos
    - Malaysia
    - Myanmar
    - Philippines
    - Thailand
    - Timor-Leste
    - Viet Nam
  - East Asia
    - China
    - Mongolia
  - Central Asia and the Caucasus
    - Armenia
    - Azerbaijan
    - Georgia
    - Kyrgyz Republic
    - Tajikistan
    - Uzbekistan
  - South Asia
    - Afghanistan
    - Bangladesh
    - Bhutan
    - India

Press Release

February 16, 2018

Grant Agreement signed between JICA and The Government of the Republic of Armenia

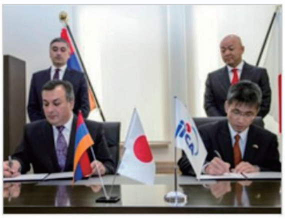

On the 16th of February 2018, the Chief Representative of JICA Uzbekistan Office, Mr. Katsutoshi Fushimi and the Minister of Culture of the Republic of Armenia, H.E. Mr. Armen Amiryan signed the Grant Agreement for "The Project for the Improvement of Equipment for Restoration and Conservation of Archaeological Artifacts for the Scientific-Research Center of the Historical and Cultural Heritage".

The project amounts 69. 7 Mil Japanese yen. It is envisaged to provide equipment to the Scientific-Research Center to improve the restoration and conservation of valuable archaeological artifacts.

The Grant Agreement was signed following the singing of the Exchange of Notes on the Project between The Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Japan to Armenia, H.E. Mr. Eiji Taguchi and the Minister of Culture of the Republic of Armenia, H.E. Mr. Armen Amiryan.

The signing ceremony of the Project was held at the Japanese Embassy in Armenia. Parliamentary Vice-Minister for Foreign Affairs of Japan, H.E. Mr. Manabu Hori, Deputy Minister of Foreign Affairs of the Republic of Armenia, H.E. Mr. Armen Papikyan, Chairman of Armenia-Japan Parliamentary Friendship Group, Mr. Samvel Farmanyan and other representatives of the Government of Armenia also attended the ceremony.

Parliamentary Vice-Minister for Foreign Affairs of Japan, H.E. Mr. Manabu Hori and The Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Japan to Armenia, H.E. Mr. Eiji Taguchi expressed confidence that this Cultural Grant Project will contribute to the friendly relationship between two countries.

Deputy Minister of Foreign Affairs of the Republic of Armenia H.E. Mr. Armen Papikyan expressed his gratitude to the Japanese government and JICA, and noted that equipment which will be provided through the project will solve the problem and give opportunities to Armenian specialists to develop their professional skills.

Within the framework of this project, JICA will provide the equipment to Scientific-Research Center of the Historical and Cultural Heritage of Armenia for proper restoration and conservation of archaeological artifacts, thereby contributing to the achievement to the balanced and sustainable development in the Republic of Armenia. Most of the state scientific-research centers and organizations have faced with the problem of insufficient and outdated equipment after the collapse of the Soviet Union. Due to the absence of appropriate equipment, most artifacts remain in storage and waiting for being cleaned and restored.

Ruzan Khojikayn
JICA Program Coordinator in Armenia

JICA とアルメニア政府との間で歴史文化遺産科学センターの考古遺物の保存と分析のための機材助成に関する合意書を締結。

«Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոնի՝ հնագիտական գտածոների վերականգնման և պահպանման համար սարքավորումների բարելավման ծրագիր» դրամաշնորհային համաձայնագրի ստորագրումը ՃՄՀԳ-ի (JICA) և Հայաստանի կառավարության միջև:

(https://www.jica.go.jp/uzbekistan/english/office/topics/press180216.html)

8. 訪問 Այցելություններ

カルミル・ブルール（Karmir Blur/Կարմիր Բլուր）

エレバンの南西約 4 キロメートルに位置する、紀元前 7 世紀中盤に建設されたウラルトゥ時代の都市遺跡。面積約 45 ヘクタール。紀元前 6 世紀初頭のスキタイの攻撃によって、一夜にして落城したとされる。1930 年代から発掘調査が行われ、宮殿や要塞などの遺構のほか、土器や金属製品など、豊富な遺物が出土している。遺跡名は「赤い丘」の意味で、風化した日干レンガに由来する。

ロレ要塞（Lore Fortress/Լոռի բերդ）

アルメニア北部に位置する、10 世紀に建設された城塞都市。北・東・南を急峻な渓谷に囲まれている。常に国境の最前線にあり続け、創建以降その所有者はセルジューク朝、ジョージア王国、ホラズム朝など、次々と遷り変わった。

アレニ洞窟遺跡（Areni Cave/Արենիի քարանձավ）

アルメニア南部に位置する洞窟遺跡。洞窟内部は年間を通して気温がほぼ一定であるため、銅石器時代（紀元前４千年紀前半）の革靴をはじめとした有機物遺物が良好な状態で出土したほか、世界最古とも呼ばれるワイン醸造施設も検出されている。

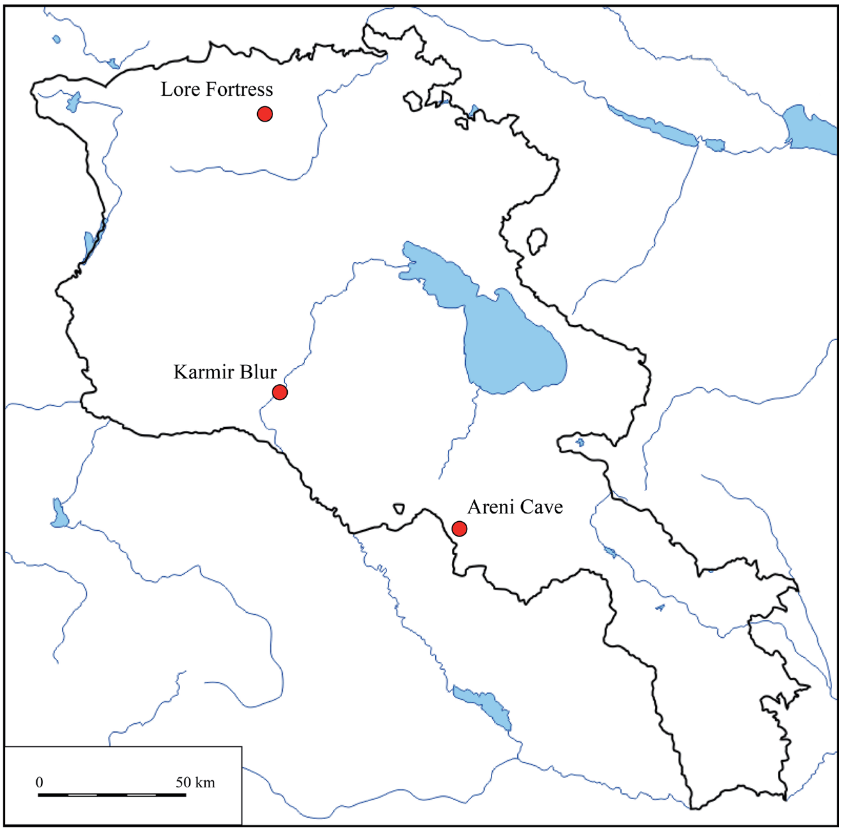

執筆者：

間舎裕生（東京文化財研究所　文化遺産国際協力センター　アソシエイトフェロー）

石井美恵（佐賀大学芸術地域デザイン学部准教授・東京文化財研究所客員研究員）

横山　翠（NHK さいたま講師）

翻訳：

リリット・ハンスルヤン

Հեղինակներ

Հիրո Կանշա (Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտ, մշակութային ժառանգության ոլորտում միջազգային համագործակցության կենտրոնի գիտաշխատող)

Միե Իշիի (Սագա համալսարանի արվեստի և տարածաշրջանային դիզայնի ֆակուլտետի դոցենտ, Տոկիոյի մշակութային արժեքների ազգային հետազոտական ինստիտուտի հրավիրված գիտաշխատող)

Միդորի Յոկոյամա (NHK մշակույթի Սաիտամա կենտրոն, դասախոս)

Թարգմանիչ

Խանսույան Լիլիթ

アルメニアにおける染織文化遺産保存修復ワークショップ 2017-2019 事業報告

«Հայաստանում Գործվածքի Մշակութային Ժառանգության Վերականգնում և Պահպանում» Թեմայով Սեմինարներ 2017-2019թթ.Ծրագրի Հաշվետվություն

December 1, 2019

Issued by

Japan Center for International Cooperation in Conservation,

Tokyo National Research Institute for Cutlural Properties,

Independent Administrative Institution National Institutes for Cultural Heritage

13-43 Ueno Park, Taito-ku, Tokyo 110-8713

TEL: +81-3-3823-4898

http://www.tobunken.go.jp/ ˜kokusen

Workshop on Textile Conservation in Armenia 2017-2019

Copyright/published by
Independent Administrative Institution National Institutes for Cultural Heritage
Tokyo National Research Institute for Cultural Properties

13-43 Ueno Park, Taito-ku, Tokyo 110-8713 Japan
TEL : +81-(0)3-3823-2241　FAX : +81-(0)3-3823-2434
E-mail : info@tobunken.co.jp